

UJ CIMBORA

AZ UJ Cimborá Családszövetség képes gyermeklapja

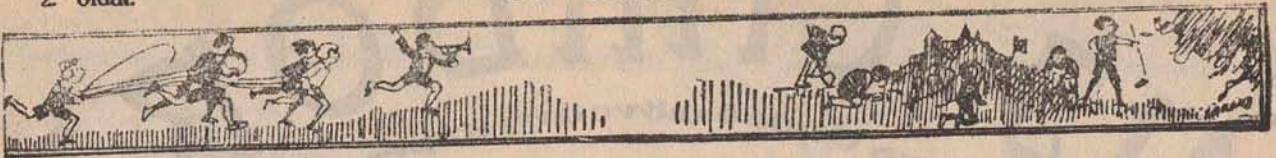
MEGJELENIK HAVONTA HÁROMSZOR

SZERKESZTI ES KIADJA:

F. LÁSZLÓ MARCELLA

— No, ha Gyurkát, Lajesit és Miskát kiírták az Uj Cimborában, mi sem adjuk alább. Mi is tudunk ám ügyes hőembert esinálni. Aztán meglátjuk, melyik tetszik jobban a kis cimboráknak, az első e, vagy pedig a második hőember?

APRÓSÁGOK — TARKASÁGOK

Kérjük hátralékos előfizetőinket, hogy hátralékaikat rendezni mielőbb sziveskedjenek. A lap zavartalan megjelenése az előfizetők pontosságától függ. Csak úgy tudjuk sulyos kiadásainkat teljesíteni, ha nekünk is pontosan fizetnek. Éppen ezért ne várja senki a felszólítást, hanem küldje el kis járandóságunkat idejében.

Aki hálaival emlékszik vissza az iskolára. Bizony nehéz helyzetben vannak ma az iskolák. Nem is képzelitek kis cimborák, milyen elképzelhetetlen nehézségek árán tudják csak fenntartani, hogy ti nyugodtan folytathassátok tanulmányaitokat. Annál jólesőbbben halljuk a hirt, ha valaki támogatására siet annak az iskolának, amely őt az életre nevelte, mint Szász Ferenc szatmári nyomdatulajdonos, aki most megjelent: Az életből — az életnek c. könyvét a fennmaradásért küzdő szatmári Ref. Főgimnázium javára ajánlotta fel. Nemes tettét bizonyára sokan megszívlelik majd.

Megjött az Uj Cimbora! lobogtatja meg a postás bácsi kezében az ujságot. De sokszor visz ám még mást is az ujság mellett. Egy-egy kis rajzfüzetet, vagy más ajándékot, persze csak az arra érdemes kis cimboráknak. Szébbnél-szebbek ezek a kicsi rajzfüzetek, ügyes rajzoló cimboráink festegetik a címlapjukat. Nincs rajta a nevük, de mi megírjuk nektek azért, hogy tudjátok, kik azok, akik nektek örömet szereznek a szép rajzokkal. Nagy Baby, Glück Magda, Sáránci Géza, Róth Manci, Stern Gizike. Ők az Uj Cimbora kis rajzfüzetének a címlaptervezői.

Az Uj Cimbora toborzója. Megszületett Nagybányán az Uj Cimborák toborzó nőtája, bizonyára megindul most már a toborzás, vagyis az előfizetőgyűjtés nagy munkája is. Hiszem, hogy minden kis cimborá szerez majd egy másik új kis cimborát, vagy esetleg többet. Mindenesetre annál nagyobb a dicsőség, minél többet szerez valaki.

A II. előfizetőgyűjtőversenyt lapunk ked-

ves nagybányai barátjának: Janovszky Imrénének a nevével kezdjük, aki Koblicska Magduskát szerezte meg új kis cimborának. Ezenkívül: Szontagh Mária Szatmár, szerezte Pócsi Katinát Debrecen, Száraz Lajcsi, Brassó, szerezte Nagy Dömötört.

Családszövetségi hírek. Családszövetségünk aranykönyvébe új nevet írunk be: a Szatmári Iparos Dalárda nevét, amelynek vezetősége megértette a Családszövetség gondolatában rejlő összefogó erőt. Bár lenne követendő példa a Szatmári Iparos Dalárda példája és lenne tagja minden tehetős család, de lennének tagjai társadalmi intézményeink is, hogy a gyermekujság helyzete megszilárduljon és azt a gyermekek jobb jövőjéért folytatott munkájában anyagi gondok ne akadályozzák.

A kiadóhivatal postája

Az elmúlt héten a következők előfizetését nyugtázzuk: Dvorzsák Antalné, Hb. 50, Horvay Pölyi, Hb. 50, Kenderessy Miklós, Turda, 100; Czako József, Alba Iulia 100; Tar Károlyné, Baia-Mare 145; Tiltner Margit 68; Szilágyi Böske és Edith, Turda 50; Csaba Odi, Halmcu 43; Balogh Anli, Hb. 50; Ládai József, Hb. 50; Kékécs Gyuszi, Carei 100; Scsók Gizike, Hb. 20; Bungler Edike 50; Derecskey Sándor, Baia-Mare 94; Szász József, Hb. 50; Balázs András (Adám Kató miatt) 60; Rék Lacika, Zalău 100; Sipos Erzsike, Alba Iulia 50; Moga Margitka, Câmpia Turzi 67; Román Katóka, Hb. 50; Saska István, Hb. 50; Bereczky Zoltán, Tg.-Mures 100; Virágh Károly, Zalău 100; Kolling Adolfné, Valea lui Mihai 67; Adler Mihályné, Hb. 84; Csucska Elekne 118; Weiss Bandika, Hb. 50; Janiczky Palika, Hb. 50; Molnár Miska és Sárika, Hb. 50; Debreczeni Gábor, Hb. 50; Hapt Gyurka, Hb. 50; Teich Ági 50; Lingvai Pál, Hb. 67; Gyügyei, Hb. 18; Magyar Párt, Nagybánya 255; Pop Titusz, Hb. 100; Dávid János, Baia-Mare 50; Legeza Sanyi, Baia-Mare 43; Talkács László és Lili, Baia-Mare 96; Gross Olga, Hb. 50; Fleischmann Solomon, Hb. 25; Békely Ferenc, Oradea 117; Gyene Pál, Hb. 50; Rakovszky István, Hb. 84; Grünfeld Feri, Hb. 50; Bogdán Ili és Magda, Hb. 50; Szabó Imre, Hb. 50; Lakatos István, Hb. 43; Nagy Loránd, Hb. 50; Tiba Gyuszi, Hb. 50; Borbély József, Hb. 23 Lei.

Hóval fődött templom . . .

Hóval fődött minden, minden
Háztetőn hó, hó az ágon.
Ártatlanság fehér színe
Olyan szép ez világon.

A templomnak magas tornya,
Végig be van hóval fedve.
Isten házán szebb ruházat
A fehérnél nem lehetne.

K. L.

Babarózsa és Kertész Panna

F. Vadnai Hermin.

Babarózsátündér az őszi utolsó szép napjain még egyszer végigjarta a gondjaira bízott viragos kerteket. Az őszi rózsza és a krizantemum teljes pompájában virágoztak, itt-ott egy-egy rozsató is nyílt. A kis babarózsa azonban szomorúan bobiskolt hervadt lombjai között. Paradt volt; téli álomra készült. Babarózsátündér csititgatta, elalattta. S még mielőtt az első dér leszállott volna a földre, szalmából, hervadt lombból jó meleg takarót adott kis védenceinek, hogy meg ne fázzanak, meg ne fagyjanak, ha eljön a hosszú tél.

Brrr! Babarózsa tündér már a tél gondolatától is fázott. Selymes, hosszú haját szétteregette; vállát, karját, hátát melengette alatta. Lábaeskájára azonban nem futotta a takaróból. Az meztelen maradt.

— Istenkém, — gondolta magában — ki hinné, hogy mi tündérleányok irigyeljük a föld gyermekeit, akik ruhában, cipőben járnak. Igaz, hogy Tündérországból soh' sincs hideg, sem túl nagy meleg, de ha a földön dolgunk akad, bizony megérezzük, hogy ez a lenge fátyol nem elég meleg.

Amíg ezen tűnődött, a kert végére ért, hol a kerítéshez támaszkodó, napsütötte kis fapadkán egy kis leány ült s valami hosszú, fényes holmit szaporán csattogtatott a kezében; ide-oda mozgó ujjain hosszú vékony fonál tekergőzött s arról a fénylő micsodák-ról valami ruhaféle lógott.

Babarózsa tündér ezen a szokatlan látványon nevetni szeretett volna, de a fázás elvette nevető kedvét. Közelebb lépett a leánykához s illedelmesen megkérdezte:

— Hogy hívnak?

— En Kertész Panna vagyok, — felelt az barátságosan.

— Panna! Szép név, — ismételte a tündér.

— Hát te ki vagy? — kérdezte vissza a kislány. — Soh' se láttalak a kertünkben.

— En Babarózsa vagyok.

Kertész Panna egy perere fölnézett.

— Különös név — gondolta magában.

— De ha az uraság leányait Viola és Ibolyának hívják, miért ne lehetne ez a pirosposztag arcú leányka Babarózsa.

— Babarózsa, — mondta Kertész Panna hangosan, — Babarózsa, — ismételte kedvtelve. — Nagyon, nagyon szép a neved. A neved is, meg jómagad is. Szeretlek.

A tündér mosolyogva hallgatta földi társnőjét.

— Ha szeretsz, mondd meg, mit csattogtatsz ujjaid között?

— Harisnyát kötök magamnak, — felelt Panna.

— Harisnyát? Ugyan mire való az?

Panna látta, hogy Babarózsa meztelán jár, de hogy a harisnyát hirtől sem ismeri, azon nagyon csodálkozott.

— Hát hogy ne fázzék a lábunk.

— Ejnye, — mondta Babarózsa — hisz ez magyszerű. Nem mutatnád meg nekem is, hogyan kell azt a harisnyát csinálni.

— Nagyon szívesen, — felelt Panna — jöjj, kuporodj ide mellém s nézd, hogy megy a munka. Fölveszem a szemet, lekötöm, a másik türe csusztatom. Így rendre, ahány szem van a tűn; körbe mind a négy tűt egy-

más után, folyton, folyton, míg a harisnya kész lesz.

— Oh ezt én is fogom tudni, — örvendezt Babarózsa.

— Próbáljuk meg, — ajánlotta Panna.

Babarózsa hamar a kötés után nyult. De nevetve látták mindketten, hogy az a parányi kéz, vékony ujjacskák nem bírják a hosszú kötőtűket s a fonál is oly vastagnak tünt, mintha kötél lett volna. No de a tündér nem azért tündér, hogy ne tudjon magán segíteni. A rózsalevél főeréről lehuzta a hárttyát s ebből lett az öt kötőtű. Egy pókhálót felgombolyított, az volt a fonál. Megindult a munka. A tündér ujjacskái alatt repült a kötés s mire a map lenyugodni készült, parányi lábaeszkájára huzta selyemnél is finomabb harisnyát.

Kertész Pana nem győzte ezt a gyorsaságot bámulni.

— Babarózsa, ki vagy te? Ilyen gyorsan még nagyanyám sem tud kötni, mint te. Az pedig folyton-folyvást köt. Te meg csak most tanultál meg és csodát miveltél.

Babarózsa nevetett s eltűnt.

Kertész Panna azonban csak azután bámult igazán kis vendégén, amikor annak távozása után a saját kötéséhez nyult s annak a helyén készen hevert ott egy pár csodaszép harisnya.

Igy jutalmazta meg Babarózsa tündér Kertész Panna szives tanítását.

A VEZÉR.

A tanító az iskolában magyarázza az első elemista kis gyerekeknek az előttiük még ismeretlen fogalmakat. Többek között azt kérdi:

— Ki tudná nekem megmondani, hogy ki a vezér, kit nevezünk mi vezérnek?

Egy darabig egyik sem szól, bár lehet, hogy tudja egyik-másik, úgy érzik, nem tudják kellő képpen meghatározni a „Vezér“ szó értelmét, ezért a „ne szólj szám, nem fáj fejem“ elmélete mellett maradnak. De egy kis leányka, mégis csak akad, aki tartja az ujját, csak épen a leghátulsó padban ül és így későre veszi észre a tanító.

— Na mond meg hát fiam!

— A vezér a Zsiga bátyám kutyája — mondá egészen komolyan.

A tanító nevetni kezdett, utána persze a gyermekek is és huncutul így szólt.

— Annál még nagyobb kutya...

Erre egy másik áll fel.

— Na mond hát meg te.

— A vezér az apám kutyája.

Ez a bizonyos kutya tényleg nagyobb volt, lévén egy jól megtermett kuvasz s mitűrés-tagadás a vezér névre is hallgatott.

— Még ennél is nagyobb — szólt a tanító.

Az első osztályosok hallgattak, de egy második elemista nagy szakértelemmel elkezdte magyarázni:

— A vezér egy olyan ember, aki a csapatok élén áll.

De már erre az első elemista Agnes is megfelelt.

— Akkor a major kutyája a legnagyobb vezér, mert az sok-sok juhót őriz s méghozzá mindig elől jár.

II. Kolozsvári József.

A TEL ÖRÖMEI

Szeretem a nyarat meleg sugaráért,
Szeretem a tavaszt szép madár daláért
Szeretem az őszt is, de jobban a telet,
Amikor a havon már szánkázni is lehet.
Repül a kis szánkó, szél sem ér nyomába,
Meg sem áll csak majd a házunk kapujába.
Jaj de jó is a tél, de a tavasz jobb lesz,
Nem fázik, didereg, a sok szegény gyerek.

Föld alatt, föld felett

Írta: László Marcella

A nagy bánat és zokogás láttára megfájult a szívem. Óh, hogyne fájt volna. Eszembe jutott, nekem is van valakim a föld felett, aki nehezen és epedve vár vissza. Észre sem vettem, hogy könnyeim megeredtek és együtt zokogok a pápaszemes urakkal. De talán még így volt jó, mert mikor kisírtuk magunkat, úgy éreztük, hogy nem is haragszunk már egymásra. Beláttam, ezek a pápaszemes urak éppen olyan kétségbeesett, szomorú helyzetben vannak, mint én. Ugyan mit érek vele, ha haragszom is rájuk? De azért úgy mutattam, mintha Isten tudja, milyen keménylelkű fickó volnék:

— Tisztelt pápaszemes urak — mondtam kis idő múlva — ha a jó Isten megbocsátja, amit két szerető szív ellen vétettek, én is megbocsátom. És minthogy a jó Isten még a gonoszokat is kegyelmébe fogadja, ha javulásukat látja, én azt hiszem, igyekezni fognak jóvátenni a hibájukat.

— Igen — hálálkodtak mind a hárman — egész életünkben csak azon leszünk, hogy amit vétettünk, jóvátehessek. Ugye, kedves barátaim?

— Igen, mi is ezen a véleményen vagyunk — mondták mindnyájan. Csak egyszer kerüljünk ki innen a sötét föld alól. Mit gondol Szökőkút uraság, vajjon ki fogunk innen kerülni valaha?

— Ez az, amit én sem tudok — lógattam a fejem szomorúan. Én is tanácstalan vagyok. Hanem azt ajánlom, menjünk el együtt Aranytelérhez, aki a kék barlangon túl, innen ezer mérföldnyire lakik. Ez nagyon okos asszony, a világon mindent tud. Ő majd ad nekünk tanácsot, hogy mit tegyünk. Ebbe beleegyeztek a pápaszemes urak és megindultunk együtt.

Mégis jóra válik minden.

Bizony jó sok idő kellett, amíg kék barlangot elérték. A három pápaszemes urnak

eleinte még csak volt egy kis elemózsia az oldaltáskájában. De bizony, ha sokáig ott kell maradniok a sötét föld alatt, kifogy minden elemózsiájuk és éhen pusztulhatnak el. Ezért tehát úgy osztották be, hogy mindennapra csak egy harapást ettek és a csokoládét, ami még megmaradt, éppen csak megnyalogatták.

A kék barlangtól már nem messzire volt Aranytelér palotája. Egy akkora nagy gyémánt függött le a bejáratnál, mint egy jókora alma. Ez volt a világ legnagyobb gyémántja, ezt használták lámpásnak a sötét földalatti utak megvilágítására. Világított, ragyogott is ez a lámpa, kifelé is, meg befelé is.

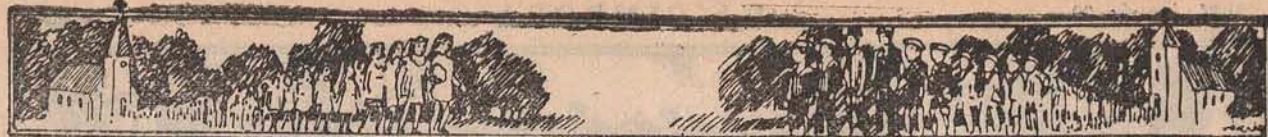
Az aranypalota bejáratánál három vastaghangu Patak, meg egy mormoló vén Hőforrás állott őrt. Hőforrásnak az volt a természete, hogy megismerte rögtön ki rossz, gonosz lélek, s forró vizéből ugyancsak rájuk permetezett, sőt! még le is forrázta a gonosz lelkeket.

— Az a három pápaszemes ur nem tetszik nekem — mormolta egyre. — Azok valami gonoszszágot követtek el életükben. Le is forrázom őket, csak ide merjenek jönni! S készült, hogy leforrázza a pápaszemes urakat. Azok úgy meg voltak rémülve, hogy jó darabig szólni sem tudtak, csak reszkettek, mint a nyárfalevél.

— Most vége az életünknek — mondták elhaló hangon. S Szökőkútra néztek segítségkérően.

— Várjanak egy kicsit — sajnálta meg Szökőkút a bajbajutott pápaszemes urakat, — előre megyek és megpróbálok beszélni Hőforrással, hátha meglágyítom a szívét.

Szökőkúttal szívesen beszélt Hőforrás, mert tudta róla, hogy az becsületes, jó lélek. Azonkívül ismerte apját, anyját, sőt nagybátyját a vén Sósforrást is. Együtt virtuskodtak fiatal korukban. Hőforrás volt az a híres, aki bezárta a sziklabarlangba Sósforrást és hétszáz évig őrizte, hogy ki ne szökhessen.

Szökőkút elmesélte a három pápaszemes ur történetét, hogy azok valóban igen gonosz lelkek voltak, de már megbánták gonoszságukat. Engedje be azért Hőforrás, hogy tanácsot kérhessenek Aranytelértől.

— Tudod ősém én nagyon igazságos vagyok és a lelkeket leforrázom, de amint mondd, ezek már megjavultak, hát így nem bánom, beengedem őket.

Szökőkút visszament a három pápaszemes urhoz, elmondta azt, amit Hőforrástól hallott. Azok újra esküdtek ég-re föld-re, hogy a nagy esapás egész megváltoztatta őket.

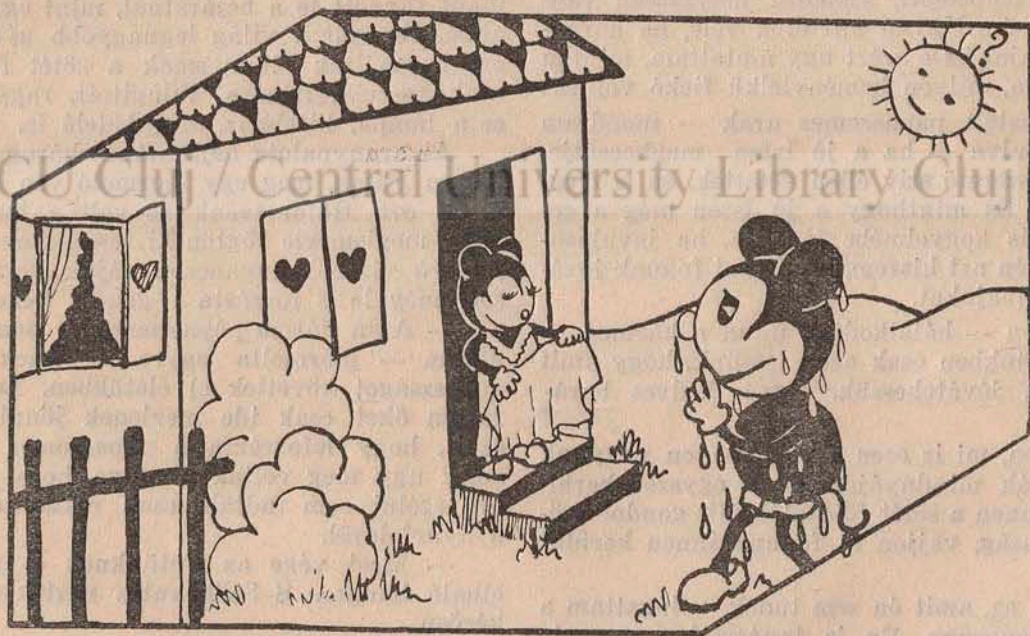
Igy aztán a három vastaghangu Patak,

meg a mormoló vén Hőforrás beengedte őket.

Ezüstvirágnak igaza volt, mert Aranytelért már otthon találták. Ott ült arany trónusán és fogadta az ügyes-bajos Csermelyeket, Patakokat s más viznépséget, akik tanácsért fordultak hozzá. Amikor Szökőkút illedelmesen befutott és a három pápaszemes ur halk léptekkel lábujjhegyen utána besírujt, éppen Olajforrással, Kőszénország követével tárgyalt Aranytelér. Rögtön észrevette a jövővényeket. Szigoruan nézett rajtuk végig:

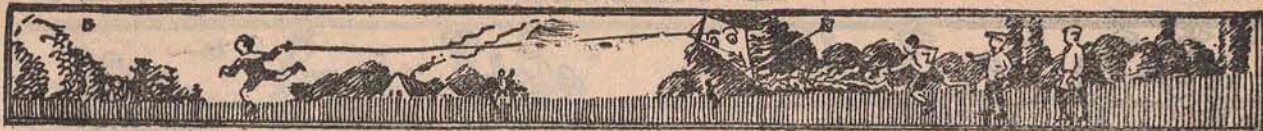
(Folytatjuk.)

Cinike és Miki regényes története

Most tűnik csak ki, hogy az egérkirálykisasszony szíve kihez vonzódik igazában: Mikihez e vagy Pukihoz. Nos — ti mit gondoltok, Mikihez vagy Pukihoz? Én azt hiszem, inkább Mikihez. Abból is látszik, hogy a palota hátsó bejáratánál száraz meleg köpennyel várja szegény ázott-fázott Mikit. A bubánatos Miki már éppen azon gondolkodott, hogy a nagy szégyen miatt elemészti magát, mikor meglátta a palota bejáratánál

az egérkirálykisasszonyt. Csak egy pillantást vetett Cinikére, már is elfelejtette minden bánatát. Ez aztán a kitüntető figyelem, nagylelkűség és szeretet. Ilyen feleség kell nekem, — gondolja magában Miki. Ugy látszik Holdapó is az ő pártjára állt, mert bárátságos mosolygással néz le újra felhőtrónusáról. Bizonyára arra gondol, amire ti is gondoltok: no már mégis csak lesz ebből a dologból valami . . .

Az eszkimókról

— Igaz-e édesapám, hogy azok az eszkimók, akik az Északi Jegestenger partjain laknak, *alacsony, törpe emberek*? Beszélj valamit róluk. Ugy érdekel engem ez a népfaj, különösen amióta megtudtam, hogy hazájuk mindenütt hósvatag, jegestenger, terméketlen szikla. Ilyen borzasztó helyen hogyan lakhatik az ember? Mivel táplálkoznak ezek a szegény eszkimók? Hogyan öltözködnek? Miként élnek? Erről beszélj nekem, édesapám.

Szívesen, Ferkó fiam. Örvendek, hogy téged ilyesmi is érdekel. Hát figyelj ide. Az első kérdésedre azt válaszolom: Nem igaz, hogy az eszkimók általában véve alacsony, törpe emberek volnának. Például Északamerikának felső részében a Mackenzie folyó torkolatánál lakó eszkimók mindnyájan magas, jól megtermett, erőteljes emberek.

— Ezzel is többet tudok, édesapám! Most azt szeretném megtudni, hogy ezek a jól megtermett, erős emberek, mivel táplálkoznak?

— Halakkal és vadakkal, fiam. Minden eszkimó férfi kitűnő halász és vadász. Pedig ha látnád milyen egyszerű felszereléseik és kezdetleges fegyvereik vannak! A férfi fegyverei: az íj, nyíl, szigony és a dárda. Szerszámaik: a horog, horogzsineg, kés, jégvéső, hóhányólapát, csákány, furó. A kések pengéi rendszerint állati csontokból készülnek. Nyilhegyeik kőből vagy a rénszarvas agancsából valók, hálóikat apró, karikaalaku halesontokból vagy csontgyűrűkből gyártják. A zsineget, mint a hegedühurt, kisebb állatok beléből csinálják. A felsorolt fegyvereket és szerszámokat a férfiak készítik el. Az asszony teendői közé tartozik a főzés, az állati bőrök feldolgozása és a ruhavarrás. Ők gondoskodnak arról is, hogy a tűz és a lámpa világa ki ne aludjék. Kemencéjük nincs, csak kőlapokból összetákoltt tűzhelyük van. Száraz állati csontokkal élesztik és tartják fenn a tüzet, mivel nincsen fájuk. Az eszkimók földjén még bokor sem terem, nemhogy fa teremne. Egyetlen növényük a zuzmó, mely a rén- és iramszarvasnak egyedüli tápláléka. A zuzmót az eszkimók is eszik, kőróját tűzgyújtásra szokták felhasználni. Az eszkimók lakásában a tüzen kívül az olajm-

ceses is állandóan ég, mert ezeknek a hókockákból épült kunyhóknak nincsenek ablakai. A kunyhók hasonlítanak a mi kerek sütőkemencénkhez. E lakások egyedüli bejárata olyan alacsony, hogy azon át csak négykézláb lehet bemászni s így is csupán egy ember fér a nyíláson keresztül. Tudjuk, hogy a hótakaró meleget tart. Ebből következik, hogy a hókunyhó levegője még tűz nélkül is kellemesen langyos. És, hogy a kis lakás melegét még inkább fokozzák, a kunyhó falát köröskörül, valamint a hópadlót vastag meleg prémekek borítják be. Ezzel eléri, hogy a kuckóban egyetlen meleg uralkodik. A hókunyhó mellékhelyiségét, ahol a leölt állatok husát, szalonnáját tartják (vagyis a kamarát), nem bélelik ki prémes bőrrökkel. Az eszkimók prémes ruháikat éjjel sem vetik le magukról, hanem, hogy még melegebbjük legyen, bebujnak egy-egy nyakig érő prémes zsákba s abban alusznak. Az olajmécésnek kiválóan nagy szerepe van az eszkimóknál. Nemesak azért, mivel a kunyhók homlokán csak kicsiny szellőztető rés van, melyen át a fény alig szűrődik be, hanem mivel a jegestenger vidékén 5—6 hónapig (a téli időszakban) nem jön fel a nap s állandó sötétség volna kiűn, ha az északi sarkfény némiképp nem világítana. Az eszkimók uj tüzhöz nem egykönnyen jutnak. Éppen azért vigyáznak is arra, hogy az ki ne aludjék. Az eszkimók közt példás az egyetértés. A tiz-tizenöt hókunyhóból álló faluban az eszkimócsaládok közös háztartásban élnek. A lelőtt vagy elejtett vadat és egyéb zsákmányt közösen használják fel. A húst közösen fogyasztják el, a felesleget egymás közt testvériesen osztják szét. Egymást mindenben segítik. A bőrök kikészítésében és a ruhák varrásában is segédkezett nyújtanak egymásnak. Ezt a munkát, amint már jeleztem, asszonyok végzik, akik a ruhát rénszarvas, fóka- és madárbőrből állítják össze s bélhúrral varrják meg. A ruházathoz szükséges prémet úgy készítik el, hogy a bőrt minden hus- és zsírrétegtől megtisztítják, kifeszítik s a napon megszáritják. A nyári időszakban ugyanis az eszkimók délibb vidékre vándorolnak, ahol bőrből készült sátrak alatt

laknak. Itt már van a napnak olyan langyos melege, amely elegendő a nyers bőrök megszáritásához. A megszáradt bőr belső részét a férfiak lapos kövel óvatosan lesimitják, majd langyos vízzel az egészet jól megáztatják, erősen összecsavarják s egy napig úgy hagyják, hogy a bőr a prémmel együtt megpuhuljon. A bőrös oldalt az iramszarvasnak éles lapockacsontjával vagy ujabban vaspléhvel még egyszer végigkaparják. Ezzel a bőr puhára elkészül. Ily állapotban alkalmassá vált a varrásra. Tünek madár- vagy halcsontokat használnak s ezekkel az egyszerű eszközökkel igen erősen, ügyesen tudnak varrni a szorgalmas, serénykező eszkimó asszonyok.

— Azt mondtad, édesapám, hogy ujabban vaspléhvel kaparják végig a bőrt. Honnan jutnak az eszkimók vaspléhez?

— Amióta az északsarki utazások mind egyre gyakoribbak lettek, azóta a művelődés eszközei is terjednek az eszkimók között. A művelt népek utazói hajóikkal most már gyakrabban meglátogatják a parton lakó eszkimókat, akikkel cserekereskedést üznek. Késért, baltáért, fűrészért, tüért, gyufáért, zsinegért s hasonló közönséges cikkek darabjáért hajlandók (a mi becslésünk szerint) több ezres bankót érő prémeket adni. De mit nem adna cserébe az eszkimó egy késért vagy fűrészért, amely neki a legdrágább kincsesel is felér? Igaz, hogy még mindig nagyon sok olyan eszkimó-telep van, ahol a fémből készült szerszámok vagy egyéb gyári eszközök teljesen ismeretlenek. Fatörzsből faragott csolnakjaikat is csak kőbaltákkal szokták kidolgozni s a csolnak mélységét tű segítségével égetik és vájják ki.

— Honnan szereznek ilyen nagy fatörzseket? Mikor azt mondtad, édes apám, hogy az eszkimók földjén nincsenek fák, de még bokrok sincsenek?

— Ugy van bizony. Élőfának még nyoma sincs. Bokrok helyett csak különféle barnászürkés színű zuzmók szinylődnek. De a Gondviselő az eszkimókat sem hagyja el. A tenger északi irányu áramlása a déli vidékekről nagyon gyakran sodor az itteni partokra hatalmas törzsű fákat. Ezekből égetik, ácsoliák, faragják erőmegfeszítő, türelmes munkával ügyes szerkezetű csolnakjaikat. Mert jegyezd meg az

eszkimókról, hogy azok kiválóan tehetséges és szorgalmas kézimunkások, ezenkívül éleselméjű, tanulékony emberek. Már rég kipusztult volna ez a faj, ha nem volna olyan életrevaló, becsületes, józan és erkölcsös nép. Bár ők pogányok, mégis hisznek az Istenben, a tulvilági életben, a jó és gonosz szellemekben. De legrosszabb szellemeik éppen azok a cserekereskedő embertestvérek, akik az eszkimók vendégszeretével visszaélve, megtanítják őket a pálinkázásra és a káros dohányzásra. Eddigi békés családi életüket elsősorban a szeszfogyasztás elterjedése fogja tönkretenni. Pedig ez a tiszteletreméltó faj megérdemelné a valódi kultúra őszinte védelmét és támogatását.

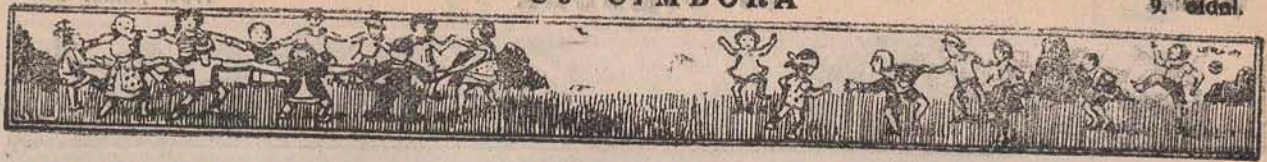
Dezső bácsi.

Paprika Jancsi nagy legény
Hegyes csákó a fején.
Nagy bájosan rád mosolyog,
Várja, hogy majd lerajzolod.

DALOLJATOK KIS CIMBORÁK

Kijukadt a selyemkendőm közepe, közepe, közepe,
Kihullott a nyári körte belőle, belőle, belőle.
Ha kihullott, majd másit teszlek helyébe,
Megkínálom a rózsámat szombaton estére belőle.

AZ ERDÉLYI CIMBORA BESZÉL...

Kedves vendéget kapott Marika Budapestről. Elhozták Erdélybe Őcsikét, a pesti kis büszke elemistát, aki még sohasem volt erre felé. Nagy csomagokkal jött. Beszélő, járó, alvó-babát, babaruhákat hozott ajándékba kis hugának.

Nagy volt az öröm. Őcsike elmesélte, mi mindent tanult az iskolában. Versekot mondott, énekelt, szavalt, aztán cserkész mókákat mutatott be s nem győzték bámulni tudását a jó rokonok.

— En is tudok ám sok verset, mesét! — dicsékedett Marika és elmondta az Őcsikének az Uj Cimborá legszebb erdélyi meséjét.

— Gyönyörű! — lelkesedett Őcsike. Honnan vetted, hol tanultad, hol olvastad ezt?

S Mariska boldogan mutatta meg Őcsikének az Uj Cimborát, minden erdélyi jógyerek újságját.

Mi tagadás benne: Őcsike nem nagyon volt elragadtatva a mi egyszerű szerény erdélyi lapunktól, mikor ezt kezébe vette. Bele sem tekintett s csak úgy hetykén mondta:

— Látnád a mi gyermekujságainkat! Milyen finom papírra vannak nyomtatva, mennyi kép van bennük!

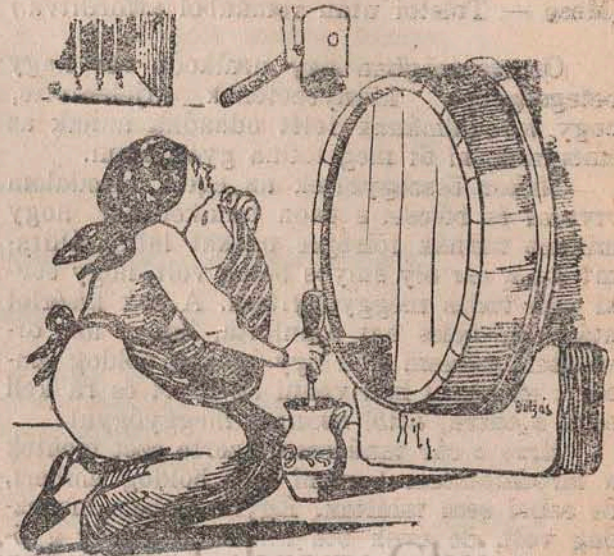
— Akármilyen lenne is ez, az én kedves Cimborám marad, ez erdélyi újság és nekünk, erdélyi gyermekeknek ezt szeretnünk kell, ehhez ragaszkodnunk kell! — válaszolta nyugodtan Marika. — Tudod, mi kevesen vagyunk, nekünk nem telik másra! Mégsem szégyeljük szegénységünk! Hisz te magad mondtad, hogy szép, gyönyörű az erdélyi mese!

— Igen! — vallotta be a nagyvárosi fiú. — A tanító bácsi éppen a legutolsó órán magyarázta nekünk, hogy nincs szebb annál, mikor az egyszerű ruha nemes szívet takar!

Aztán becsomagolta megértően az Uj Cimborá minden számát és mint valami nagy kincsét vitte magával Erdélyből emlékül.

Dr. Kövess István.

TALÁLÓS KÉP.

Törjétek rajta kis cimborák a fejeteket, hogy melyik meséből való ez a kép, s ha kitálátok, irjátok meg nekünk.

APRÓ MESÉK APRÓ EMBERKÉKNEK

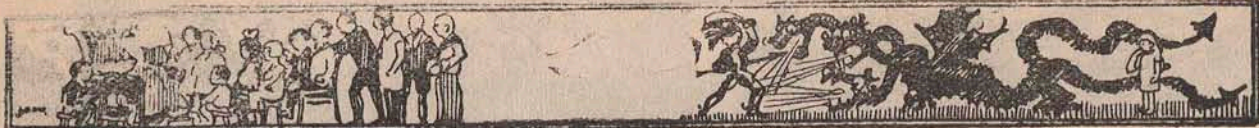
A RENDES GYERMEK

Figyelem és csendesség!
Mondok majd egy szép mesét
Annál szebb lesz az eset,
Mert valóban megesett.

Volt egyszer, nem tudom hol,
Elég az, hogy valahol,
Egy kis gyermek igen jó
Mindenkor szófogadó.

A mamája megmondta,
Hogy csak úgy lesz jó dolga,
Hogyha tiszta keze, arca,
S testét mindig tisztán tartja.

S mert tiszta volt rendesen,
Nem volt beteg sohasem.
S ily szép tiszta gyermeket
Mindenki csak szeretett.

A CÁR INGE.

(Mese — Tolstoj után románból átfordítva.)

Oroszországban egy uralkodó cár nagy betegségében környezetének kijelentette, hogy birodalmának telét odaadná annak az embernek, ki őt meg tudná gyógyítani.

Ekkor összegyűltek az egész birodalom orvosai és bölcsei s azon tanakodtak, hogy miként tudnák fölséges urokat lábra állítani? De a cár oly súlyos beteg volt, hogy senki sem tudta meggyógyítani. A sok kísérlet után egy böles azt ajánlotta, hogy az országban keresni kell egy igazán boldog embert; ennek el kell venni az ingét és rá kell adni a cárra, attól azonnal meggyógyul.

Erre a cár tanácsosai szerte szét mentek a birodalomban keresni egy boldog embert, de sehol sem találtak. Egyik ember dúsgazdag volt, de évek óta kínos betegség gyötörte; a másik ember ugyan egészséges volt, de örökké szegénységben tengődött; a harmadik ember bár gazdag és egészséges volt, de hálátlan, gonosz gyermekei megkeserítették az életét, — így tehát egyik ember se mondhatta magát boldognak.

Utoljára a cár fia is megindult keresni egy meglegedett boldog embert; sok járás után, amidőn a város végén este egy kis kunyhó elé ért, — hallja, hogy egy ember lefekvés előtt ékként adott hálát az Istennek: „Hálát adok neked jó Istenem, hogy napi munkámban megsegítettél; a munka után jól esett az étel; most a te nevedben megyek lefeküdni, ugyan mit kívánhatnék még egyebet?”

A cár fia haza szaladva, azonnal küldöncöt menesztett a szegény, de meglegedett boldog emberhez, hogy kérje el az ingét, — s annyit adjon érte, amit csak kér.

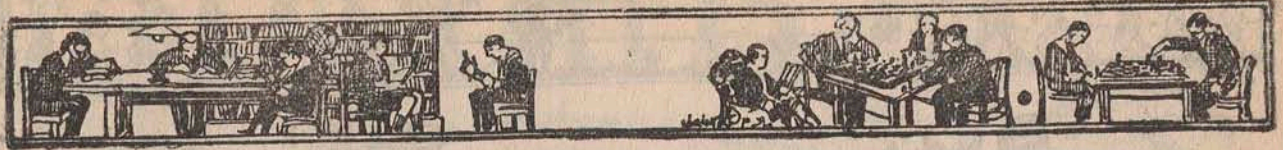
A küldönc gyorsan elszietett a boldognak vélt emberhez, de ez oly szegénységben tengődött, hogy még inge sem volt!

Kedves kis olvasóim! írjátok meg a szerkesztő néninek, hogy milyen tanulságot vontatok le ebből a meséből?

Szilágybagos. **K. Nándor**, tanító bácsi.

SZERKESZTŐI ÜZENET:

Gál Lajosné, Alsógárd. Az ujévi üdvözlételem s a küldött jó kívánságokat szívből köszönöm és hasonlóval viszonzom. Mindkét levél megérkezett, a klisék használataért, illetve közlésének a jogáért, köszönetet mondunk, fel is használjuk majd őket annak idején. Írásait szeretettel olvasgadják a kis cimborák. „Róka koma üzlethez kezd” c. cikket, ha csak valami közbe nem jön, a február 1-i számban hozzuk. Esetleg rövidebb dolgokat gyakrabban hozhatnánk. Meleg üdvözlételem. — **Telek Dezső**, **Torockószentgyörgy**. A két ismeretterjesztő cikk megérkezett. Rendjén jönni is fognak. Az ígért levelet nem tudtam még elküldeni, mert annyi sok a dolgom, hogy két nyugodt percem sincs egy levélíráshoz. A szervezési munka megkezdését azonban ne hátráltassa a megbízó levél hiánya, azt én elküldöm rövidesen Szíves üdvözlételem a levélírásig is. — **Pelroy Gabriella**, Kolozsvár. A számközlő kis cimborá idejében ideröpitte az ujévi üdvözlételem és jókívánságokat. Hasonlóan kívánok én is minden jót nektek ebben az ujévben. Várjuk leveledelem. — **Ifj. Kolozsvár József**, **Berekeresztur**. Üzenetünket karácsony előtt nem kapta volna meg? Szíves üdvözlételem. — **Szabó István**, **Tonkin a Vietrei Indochina**, francia légió. Az Uj Cimborának küldött üdvözlételem megkaptuk. Örömmel és büszkeséggel föl el bennünket, hogy még a kiérdemesült hadfiak is olyan szeretettel olvasgadják az erdélyi Uj Cimborát. A beígért írást várjuk. 40 nap alatt jön onnan a levél — akkor február végére már meg is kapjuk. Már látom is, milyen érdeklődéssel fogják olvasni a kis cimborák. Irjon gyakrabban — az ottani életről, viszonyokról, népekről — és ha tehetik gyűjtsenek bélyeggyűjtő kis cimboráinknak ottani bélyegeket. Magyar festvéri szeretettel üdvözlözzük. — **Szlovik Ede**, **Nagybánya**. Az inkasszált 171 Leit kinek-kinek a számlájára könyveltük. Ez rendben is volna. Megkezdte e a munkát? Sikerül e a linoleummetszés? Irjon róla majd. — **Lutsch Vilmos**, **Csiksered**. Örömmel fogadunk látogatásba. Levél megy. — **Hajdu Zoli**, **Szalmár**. Azt írod, az Uj Cimborá ajándék rajzfüzetét már tele is rajzoltad, s nagy öröme tel a rajzolgatásban. A rajzok ügyesek, különösen a legutolsó lapon levő ifju pár. Rajzolgass csak tovább Zolika, használ veszed majd a rajtudasodnak. — **Csöli Ilonka**, **Szalmár**. Uj rejtvényfejtő cimboránk vagy Ilonka, remélhetőleg lesz kitartható is majd a rejtvényfejtéshez. — **Kenderessy Miklóska**, **Torda**. Ilyen kis cimborát szeretnék én sokat, mint amilyen te vagy Kenderessy Miklóska. Nem hiába foglalkoznak veled kedves szüleid, de meg is látszik a leveledelem, még nagyító üveggel sem találunk benne hibát. S amint látom az írásra, a külalakra is vi-

gyáztól. S aztán a küldött fénykép! Azt hittem hirtelen, hogy valami világiáró híresség néz le rám a képről nagy mosolyogva, fején az autó sapkával. Akkor olvasom el az írást: Szeretettel Marcella néninek: Kenderessy Miklóská. Mondhatom, hogy nagyon jól esett a figyelmed kis cimborá. El is tettem a legfőbb emlékeim közé. Rejtvényed bekerül a döntőbe. — **Sommer Mária, Zlata.** A jelzett számokat elküldöttük annak idején és dec 1-től kezdve minden számot postára tettünk. A hiányzókat utólag újra elküldtük. Szíves üdvözlünk. — **Mályus Pista, Szalmár.** Még te is most küldtél be először rejtvényt. Remélem jó rejtvényfejtő leszel ezután is? — **Veress Jenőke és Böske, Gál Sándor, Brassó.** Nagyon jól tettétek, hogy közösen küldtétek a leveleket, mert így legalább egyre-egyre kevesebb portóköltésig esik. Mint új kis cimborákat örömmel köszöntelek benneteket, remélem hűséges, jó kis cimboráink lesztek. A rejtvény megfejtések jó, de az új rejtvényeknél, mindig el kell küldeni a megfejtést is, legközelebbi leveletekkel hát küldjétek. Csak olyan új rejtvényeket küldjétek be, amelyeket magatok találtatok ki. A Jenőke és Böske rejtvényei közölhetők az Új Cimborában, de a fied Sándor, csak úgy, ha kliséit készítenek előbb belőle. Ez pedig igen költséges. Próbálj befű, szó-név, keresztnevtényeket szerkeszteni — ezekhez nem kell klisé. — **Ferenczy Józsika és Ancika, Balmazújváros.** A fényképed megkaptam. Nagy örömmel nézegettem, hogy te és Ancika is milyen nagyot nőtetek a nyár óta. Jobban van e már Ancika? — **Kanizsay Jenőke, Lázár.** Ezt már szeretem, hogy ilyen hűséges kis rejtvényfejtőnk vagy. Minél jobb rejtvényfejtő valaki — annál könnyebben tanulja a számtant, meg későbbben az algebrát.

Fábián Ancsi, Szalmár. A te rejtvényed is részt vesz a sorsoráson. Nos — és te részt veszel e a II. előfizet:gyűjtőversenyen? — **Zalhuveczky Ilonka, Óvári.** Szép kis levélkédet megkaptam. Köszönöm az újévi jókívánatokat. Én is hasonlóan kívánok nektek sok minden jót. — **Kolling Adolfné, Erőmhályfalva.** A küldött előfizetési díjat megkaptuk. Szeretettel kérjük, hogy az ismerős családok körében terjessze kis lapunkat. A tavasszal különben szeretnénk lemenni Erőmhályfalvára. Szíves üdvözlétem. — **Virágh Károly, Zaláu.** Előfizetését megkaptuk. Örülünk, hogy olyan szíves érdeklődéssel kíséri munkánkat. Megkérhetnénk e arra, hogy kis lapunkat ismeresse, tenjessze Zilahon? — **Szabadi Babuka, Bucuressti.** No Babuka, hány új kis cimborát fogsz szerkeszteni Bukarestben? Ugy veszem ki soraidból, hogy életrevaló, ügyes leányka vagy. De különben hosszú levelet ígértél, hát most várom ezt a hosszú levelet. — **Gróf Béli Margit és Mildós, Dicsőszenmáron.** Névnapi üdvözlő soraitokat megkaptam. Az

a két szál sárga rózsza olyan gyönyörű volt, mintha virágos kertetekből szakítottátok volna frissen. Nagyon, nagyon örültem a levélkéteknek. — **Henner Aranka, Nagybánya.** Drága kicsi Aranyvirágom, hogy is irtad csak. Kis szívem melegével üdvözlöm névnapjára, kívánom, hogy a jó Isten sokáig éltesse és az Új Cimborák táborát gyarapítsa. Egyem meg a kicsi szivedet, hogy ilyen szépen, ilyen aranyosan irtál nekem. — **Hennerné, Gallov Ella, Nagybánya.** Ez csók a kedves megemlékezésedért. Mindenkit szeretettel üdvözlök. — **Janovszky Imre, Nagybánya.** Köszönöm a névnapi jókívánatokat. Ha most hirtelen valamit kívánhatnék, olyan jóbarátokat, kedves öreg cimborákat kívánnánk, mint amilyen jóbarátunk nekünk Janovszky bátyám. — **Bogdán Magduska és Ilyke, Szalmár.** A szép virágcsokrot, amit a névnapomra küldtetek, megkaptam. Nagyon kedves meglepetés volt számomra. És hozzá még milyen kedvesen irtatok nekem. Bizonyára teljesíti is a jó Isten azt a sok jó kívánságot. Szeretettel csókollak mindkeftőtöket.

NÉVNAPI KÖSZÖNTŐKRŐL

Édesapa névnapjáról sem szabad megfeledkezni. Köszöntsétek őt is szép köszöntőverssel.

ÉDESAPA NÉVNAPJÁRA

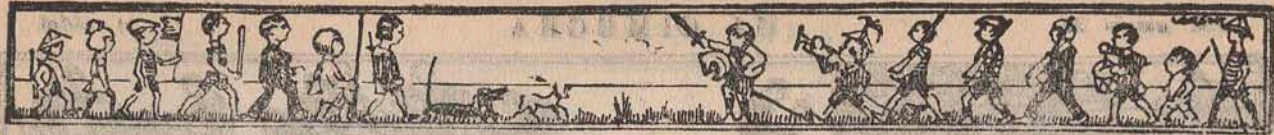
Édes jó apácskám
Nyílt egy bokor rózsza,
Egyet, kettőt, hármat,
Szedtem is én róla.
Kicsike kertemben
Nagyra én neveltem,
Jó apámnak mostan
Szeretettel szedtem.
Fogadja szívesen,
Tűzze kabátjára
S gondoljon én reám,
Jó kis leányára.

Benedek Elek.

Főmunkatárs: **TELEKY DEZSŐ.**

Új Cimborá szerkesztősége és kiadóhivatala
Satu-Mare, P. Bratianu No. 9.

SZABADSÁJTÓ R. T. NYOMDABÉRLETE

FEJTÖRŐ

Cél ne hidd unka hogy a menny rossz or szaf ti szág eh lok hez ut, ban cse unka az lek igaz szed ság meri ki aki lát ez ja ut Is ról ten és letér céll lát u ja lelki gyan soha ismer sem é reted.

El nem tudom képzelni, mit jelent ez a sok öszsze-vissza szó. Makó Tivadar kis cimboránk ugyan azt mondja, hogy ez két mondás, amit ti mind ismertek. Hát próbáljátok meg összerakni.

Csütörtök $\frac{R}{E}$ D X

Beküldte: Gál Sándor, Brassó.

Fém $\frac{ö}{ö}$ $\frac{g}{g}$ de

Beküldte: Öreg Góbé.

G	I
l	á
r	o
n	d
o	k
a	s

Egy kis cimboránk nevét foglalja magában ez a letrarejtvény. Annak a nevét, aki a rejtvenyt beküldte.

$\frac{x}{e}$ $\frac{A}{A}$ d

Beküldte: Imreh Sándor és András.

+ Vál állóviz

Beküldte: Akosi Mancsi és Tibi, Szalmár, akik boldog új évet kívánnak minden rejtvényfejtő cimborának.

A A A A D É I L R R R V

Ezen betűkből egy város és egy női név alkotandó. És ha aztán a város két első, a női név négy első betűjét elvágjuk, egy tenger nevét kapjuk.

Beküldte: Veress Jenőke és Böske, Brassó.

Sz $\frac{k}{á}$ Ó

Beküldte: Kanizsay Jenőke, Lázári.

KI TAJAJAJA KI ?

1. Melyek a ragadós gyermekbetegségek?
2. Hol vannak Romániában a legnagyobb petróleumforrások?
3. Hol volt a magyarok őshazája?
4. Ki volt az hazánkfia, akinek a nevéhez a gyufa feltalálása fűződik?
5. Milyen verseket ismersz Dósa Lajostól?

Az előző számok megfejtését a következő számunkban hozzuk.

A Családszövetség tagjainak 160 Lei és 10 Lei portó. Egyes szám ára 6 Lei, Magyarországon 12 p. Jugoszláviában 150 dinár. Csehszlovákiában 60 ck.

SZÉKELY SÁNDORNÁL

Iskolatáskák, bőröndök és bőrdíszműáruk

Szalmár, Str. Stefan cel Mare.

Ha vásárolni mentek anyukával harisnyát, szvetter, télisapkát SZATMÁRON,

SZABÓ ISTVÁN

bácsinál vegyetek. Str. V. Lucaciu (Hám János-u.)

Naponla frissen pörkölt kávé különlegességek, rum, likőr, bor, tea, fűszer és csemegeáru legolcsóbb beszerzési forrása

M. FILEP

fűszer és csemegeüzletében Szalmár, Fehér-ház sarok.

Fontos, hogy a kalap hogy áll, Akár fiu, akár kisleány.

WEISZ JULISKA

Mindig jól ád,
Kalap venni oda menj hát.
Szalmár, Str. Stefan cel Mare.

A legszebb, legjobb fényképek olcsó árban készülnek

ASZODY

műtermében.

Piaja Braianu 9.